

1. Miejscowość	RYCZEŃ	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI	6. Zawartość załącznika historia cd., istniejące zagrożenia, postulaty konserwatorskie, bibliografia, źródła, materiały kartograficzne
2. Gmina	Góra		
3. Powiat	górowski		
4. Województwo	dolnośląskie		

Historia cd.: U podnóża skarpy współcześnie wzniesiony został kościół, stanowiący dominantę przestrzenną. W płd. i zach. części wsi historyczna zabudowa lokowana jest luźno przy drodze.

W części wsch. historyczną zabudowę wiejską tworzą, gęsto sytuowane przy drogach, zagrody. Tradycyjną zabudowę stanowią obiekty pochodzące z k. XIX, pocz. XX w. Są to budynki murowane o prostych, zwartych bryłach, opartych na rzutach wydłużonych prostokątów, kryte stromymi dachami dwuspadowymi, rzadziej naczółkowymi. Przeważa pokrycie z dachówki w kolorze ceglasmym matowym. Elewacje budynków wykończone tynkiem, rzadziej ceglane. Na terenie wsi zachowane są historyczne, kamienne nawierzchnie dróg i podwórza folwarcznego. Wśród zabudowy wsi wyróżnia się wieżowa stacja transformatorowa.

Na płn. wsch. od wsi ulokowany był folwark *Heidevorwerk*, ob. Dziczek, aktualnie nieistniejący.

Na płd. od wsi za rzeką Barycz ulokowany był folwark *Bartschvorwerk*, stanowiący obecnie leśniczówkę Ryczeń.

Istniejące zagrożenia: rozbiórka historycznej zabudowy, przebudowa historycznych obiektów w sposób powodujący naruszenie ich tradycyjnych wartości, lokowanie nowych obiektów w obszarach i w sposób naruszający historyczną kompozycję oraz układ, w miejscach historycznie nieuzasadnionych, w szczególności na zatyłach działek, budowa nowych obiektów w ahistorycznej formule, z zastosowaniem materiałów wykończeniowych i kolorystyki obcej lokalnej tradycji budowlanej.

Postulaty konserwatorskie: zachowanie i rewaloryzacja historycznej kompozycji i układu przestrzennego wsi, rozplanowania dróg, placów, przebiegu linii zabudowy, historycznych podziałów funkcjonalnych, prowadzenie działań i robót budowlanych w zabytkach i obiektach historycznych zgodnie z zasadami ochrony zabytków, w nowych obiektach kontynuacja lokalnej tradycji budowlanej w zakresie kompozycji przestrzennej lokalizacji, skali, gabarytów, rozplanowania, formy architektonicznej, zastosowanych materiałów wykończeniowych, zachowanie i utrzymanie historycznych dominant i wyróżników przestrzennych, w tym: utrzymania w niepogorszonej formule terenu historycznego założenia kościoła ewangelickiego wraz z terenem dawnego cmentarza oraz zespołu rezydencjonalnego, ukształtowania i zagospodarowania zespołu folwarcznego, zachowanie budynku szkoły ewangelickiej (nr 11), oficyny pałacowej, stacji transformatorowej, historycznych kamiennych nawierzchni.

Bibliografia, źródła: Gmina Góra. Studium środowiska kulturowego, M. B. Czystoń, D. Wiśniewska, E. Dymarska, Wrocław 2006, archiwum zakładowe DWKZ

Materiał kartograficzne

Messtischblatt – nr 4365 arkusz GUHRAU 1937 r.

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

sierpień 2024 r.

mgr Beata Basa Miodyńska